

# Skärholmen



Skärholmens centrum invigs av prins Bertil den 8 september 1968. Foto U Simonsson, Stockholms stadsmuseum.

Sedan lång tid tillbaka har det bott människor i trakten kring Skärholmen. Här fiskade och jagade man redan under stenåldern, för 4000 år sedan. Och här höll järnåldersbönderna sin boskap och odlade sin mark. Vi vet rätt mycket om forntidens skärholmsbor tack vare de arkeologiska utgrävningar som Stockholms stadsmuseum utförde under åren 1964-1973 i samband med utbyggnaden av Skärholmen. Då undersöktes över 200 gravar från århundradena f Kr till vikingatiden, ca 1050 e Kr. Bland de mer märkliga fynden är en bronsölja med ansiktsmask och djurhuvuden från 500-talet e Kr. Den låg i en grav på ett stort gravfält vid nuvarande Stävholmsgränd. Där kan man ännu se en domarring som fanns på gravfältet.

Alla fornlämningar är inte utgrävda. Vid Västerholmsskolan ligger ett vikingatida gravfält med närmare 50 gravar. Ett par hundra meter öster om Skärholmens gård finns uppe på berget en fornborg med bevarade murrester. Från borgen kunde man bevaka den viktiga farleden in i Mälaren. Namnet Skärholmen nämns tidigast 1627. Då var det ett torp. På

1700-talet ersattes detta av en ståndsmässig huvudbyggnad med två fristående flyglar. Dessa har ännu kvar mycket av sin ursprungliga karaktär. Gården användes länge som sommarnöje men är nu en föreningsgård.

Skärholmens centrum planerades som ett regionalt affärscentrum som skulle betjäna 250 000 människor i södra Stor-Stockholm. Det utvalda området vid Kungens kurva var strategiskt beläget i närheten av E4:an och med stora markområden för ytterligare exploatering. Massbilismen var en av förutsättningarna vid planeringen av anläggningen. Ett av Europas största bilgarage med plats för 4 000 bilar byggdes i direkt anslutning till affärslokaler. För att minska avstånden och effektivisera anläggningen installerades rullband för transport av kunderna från deras bilar till butikerna. Garaget visade sig snart vara för stort och hyser i dag inte bara bilar utan flera andra verksamheter, bl a stadens största loppmarknad.

Tunnelbanestation Skärholmen invigdes 1967.